

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA
BIAŁEGOSTOKU

DEBATA PODSUMOWUJĄCA

Białystok, 21.02.2017 r.

MICHAŁ KAZEM-BEK
MAŁGORZATA PATYŃSKA

INFORMACJE O PROJEKCIE

- Cel: opracowanie Programu rewitalizacji miasta Białegostoku w oparciu o „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministerstwa Rozwoju
- Czas realizacji: do 30 czerwca 2017 r.
- Cel spotkania: konsultacja głównych założeń Programu rewitalizacji

Unia Europejska
Fundusz Spójności

PLAN SPOTKANIA

1. Przedstawienie podstawowych informacji na temat rewitalizacji
2. Przedstawienie etapów realizacji projektu, podsumowanie przeprowadzonych działań
3. Metody konsultacji – możliwości zgłaszania uwag
4. Zaprezentowanie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji
5. Prezentacja wizji obszaru rewitalizacji
6. Prezentacja celu nadrzędnego oraz celów strategicznych i operacyjnych
7. Przedstawienie zgłoszonych projektów rewitalizacyjnych w podziale na główne i uzupełniające

ZASADY DYSKUSJI

- **Otwartość umysłu** – słuchanie i respektowanie punktu widzenia innych
- **Akceptacja** – powstrzymanie się od osądów
- **Ciekawość** – próba zrozumienia zamiast przekonywania do swoich racji
- **Zwięzłość** – dawanie możliwości wypowiedzenia się innym

DEFINICJA REWITALIZACJI

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne, techniczne, środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

ASPEKTY REWITALIZACJI

sfera gospodarcza

sfera przestrzenno-
funkcjonalna

sfera społeczna

sfera środowiskowa

sfera techniczna

OBSZAR ZDEGRADOWANY

Jest to obszar, na którym zidentyfikowano **stan kryzysowy** spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk **społecznych**, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w sferze **gospodarczej**, **środowiskowej**, **przestrzenno-funkcjonalnej** lub **technicznej**.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

OBSZAR REWITALIZACJI

Obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz **nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.**

ETAPY PROJEKTU I PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ

Etap I – Opracowanie diagnozy

1. Przygotowanie i przeprowadzenie badania ilościowego wśród mieszkańców – 10.10 – 28.10.2016
2. Opracowanie analizy danych zastanych i wyników z badań – wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji - do 4.11.2016
3. Przeprowadzenie konsultacji diagnozy społeczno-gospodarczej i projektu delimitacji (formularz CAWI) – 7-16.11.2016
4. Przeprowadzenie warsztatu strategiczno-diagnostycznego – 9.11.2016
5. Opracowanie wersji roboczej diagnozy wraz z delimitacją obszarów zdegradowanych i rewitalizacji uwzględniającej uwagi z konsultacji – do 2.12.2016

ETAPY PROJEKTU I PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ

Etap II – Opracowanie części projekcyjnej Programu Rewitalizacji

1. Przeprowadzenie spotkań warsztatowo-konsultacyjnych w każdym z obszarów wyznaczonych do rewitalizacji – 5-9.12.2016
2. Przygotowanie i uruchomienie procesu zbierania projektów do programu rewitalizacji – 12.12.2016 – 6.01.2017
3. Przeprowadzenie konsultacji społecznych programu rewitalizacji dla miasta Białystok (formularz zgłaszania uwag metodą elektroniczną) – 6.02-27.02.2017
4. Przeprowadzenie debaty publicznej – 21.02.2017
5. Opracowanie ostatecznej wersji projektu Programu Rewitalizacji miasta Białystok – marzec 2017

METODY KONSULTACJI

- Możliwość zgłaszania uwag podczas debaty do protokołu
- Możliwość zgłoszenia uwag poprzez wypełnienie formularza dostępny pod adresem:

bialystok.badanie-online.net

Konsultacje trwają do 27.02.2017 r.

Program rewitalizacji miasta Białegostoku

Kontakt z autorem

Projekt pn.: „Opracowanie Programu Rewitalizacji dla obszarów zdegradowanych w mieście Białystok” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu państwa.

Program rewitalizacji
miasta Białegostoku
Projekt

[Projekt Programu rewitalizacji miasta Białegostoku](#)

[załącznik - mapa](#)

1. Czy Pana/Pani zdaniem przedstawione w dokumencie wizja i cele są trafne?

Można udzielić jednej odpowiedzi.

Tak

Nie (Dlaczego?)

Trudno powiedzieć

2. Czy Pana/Pani zdaniem w analizowanym dokumencie przedstawione propozycje działań są właściwe?

Można udzielić jednej odpowiedzi.

Tak

Nie (Dlaczego?)

Trudno powiedzieć

DELIMITACJA OBSZARU

- Podział na jednostki urbanistyczne (28 osiedli)
- Obliczenie wskaźników w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej
- Porównanie do średniej dla miasta

PODSUMOWANIE ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ

osiedle	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Razem
Starosielce	29	1	4	3	1	38
Dojlidy	31	0	2	3	1	37
Przydworcowe	28	0	4	2	1	35
Bema	25	1	4	4	1	35
Antoniuk	26	1	2	4	1	34
Centrum	27	0	1	3	2	33
Sienkiewicza	23	0	4	2	1	30
Dziesięciny II	19	1	3	5	2	30
Skorupy	21	1	3	3	1	29
Młodych	16	0	3	4	1	24
Dziesięciny I	16	1	4	3	0	24
Piaski	14	0	4	2	2	22
Białystok (średnia)	14,04	0,64	2,89	3	1	21,57

OSIEDLA WCHODZĄCE W SKŁAD OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI

Obszary zdegradowane:

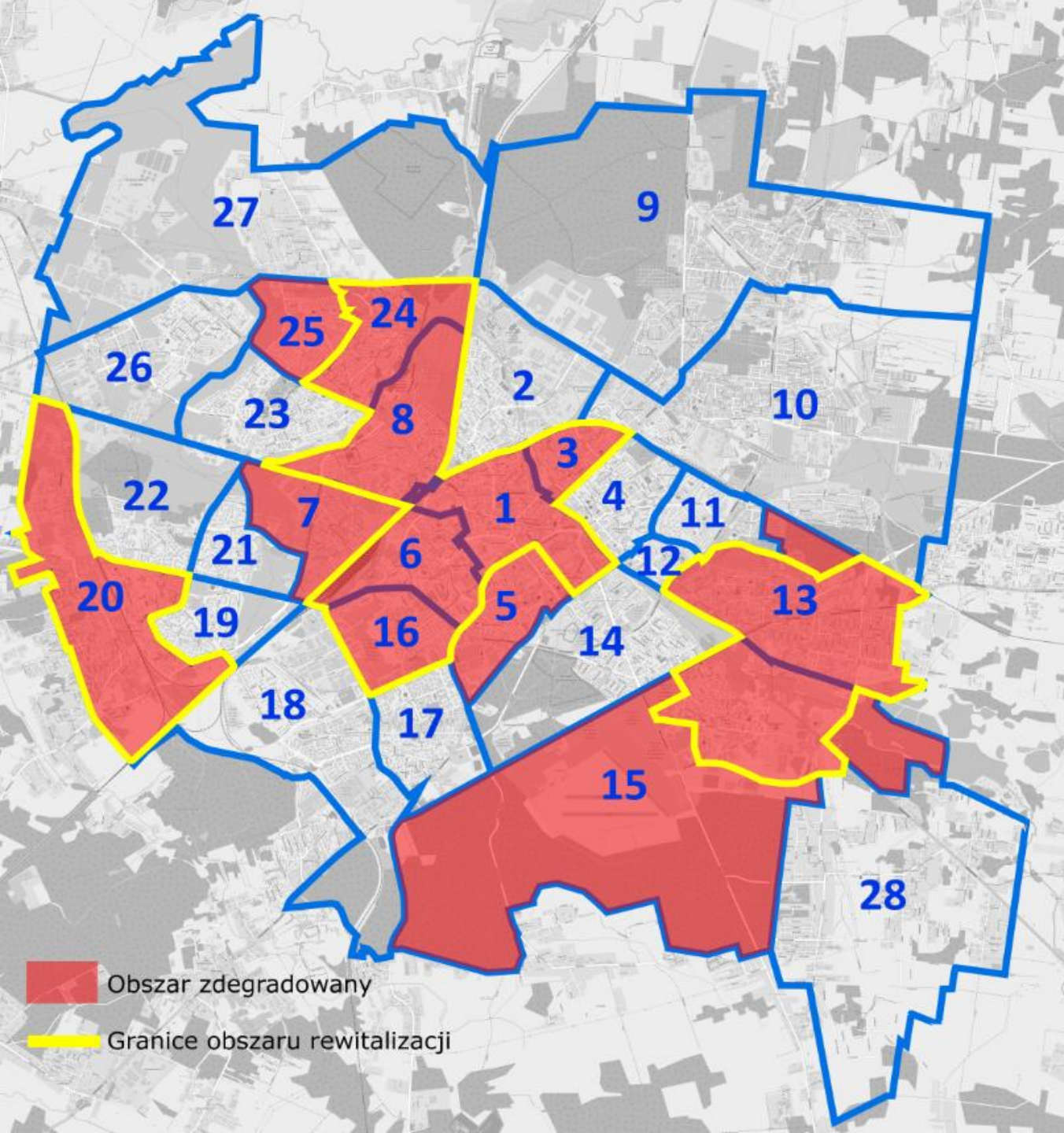
- Dziesięciny I
- Dziesięciny II
- Antoniuk
- Młodych
- Bema
- Przydworcowe
- Centrum
- Sienkiewicza
- Starosielce
- Skorupy
- Dojlidy

Obszary rewitalizacji:

- Dziesięciny I
- Antoniuk
- Bema
- Przydworcowe
- Centrum
- Sienkiewicza
- Starosielce
- Skorupy
- Dojlidy (część zurbanizowana - 25%)

POWIERZCHNIA I LICZBA LUDNOŚCI OBSZARU REWITALIZACJI

Jednostka	Liczba mieszkańców	Powierzchnia
Dojlidy	3645	2,7 (jedynie zurbanizowaną część osiedla)
Starosielce	11276	4,3
Przydworcowe	9996	1,5
Centrum	13297	2
Antoniuk	16003	2,3
Bema	4987	1,4
Sienkiewicza	5080	0,7
Skorupy	8024	3,3 (jedynie zurbanizowaną część osiedla)
Dziesięciny I	8901	1,6
Suma	81209	19,8
% ogółu	29,5%	19,4%

Obszar zdegradowany
i obszar rewitalizacji

Unia Europejska
Fundusz Spójności

WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

- Cechą charakterystyczną i wyróżniającą obszar rewitalizacji miasta Białegostoku są jego **mieszkańcy – zaangażowani w działania** na rzecz poprawy warunków, w jakich żyją, zintegrowani, chętnie udzielający sobie pomocy sąsiedzkiej i **silnie związani z miejscem swojego zamieszkania**. Więzi społeczne są budowane na **fundamencie wielokulturowego** dziedzictwa miasta i rozwijane poprzez działania realizowane w specjalnie przygotowanych **miejscach spotkań** zagospodarowanych zgodnie z potrzebami mieszkańców. Każda mała społeczność ma swoją przestrzeń - podwórko, klub, które jest **miejscem powstawania nowych inicjatyw**, chętnie wspieranych przez inne instytucje i podmioty działające na terenie miasta. **Działalność organizacji pozarządowych** jest coraz bardziej rozwinięta i dostosowana do różnych grup odbiorców.

WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

- *Usługi społeczne i opiekuńcze są na wysokim poziomie, dzięki czemu nastąpiło **włączenie społeczne**, a osoby do tej pory będące w grupach zmarginalizowanych chętniej angażują się w działania aktywizujące i są w większym stopniu zmotywowane do poprawy swojej sytuacji bytowej. Mieszkańcy są coraz bardziej **aktywni zawodowo i przedsiębiorczy**, a na obszarze powstają systematycznie **nowe lokalne lokale** rzemieślnicze, usługowe zapewniające stabilny rozwój gospodarczy obszaru.*

WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

- **Przestrzeń publiczna** obszaru rewitalizacji jest **funkcjonalna, spójnie zagospodarowana**, wyposażona w małą architekturę i sprzyjająca korzystaniu z niej przez wszystkich mieszkańców. Obszar jest **dobrze skomunikowany**, a infrastruktura komunikacyjna nie stanowi już barier zarówno dla osób niepełnosprawnych jak i innych osób o ograniczonych możliwościach ruchowych.
- Osiedla mieszkaniowe zlokalizowane na obszarze rewitalizacji odznaczają się **wysoką estetyką**, a także **wysoko energooszczędnością**, co przyczyniło się do zwiększenia oszczędności mieszkańców oraz poprawiło ich komfort życia.

WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

- *Mieszkańcy, a w szczególności osoby starsze oraz dzieci i młodzież, mają **możliwość rozwijania swoich pasji** oraz **aktywnego i ciekawego spędzania czasu wolnego** dzięki dopasowanej do ich potrzeb i znaczenie poszerzonej ofercie kulturalnej, edukacyjnej, sportowo-rekreacyjnej realizowanej na dobrze wyposażonych i zmodernizowanych obiektach świadczących tego typu usługi.*
- *Obszar rewitalizacji jest **dobrym miejscem do życia całych rodzin**, dzięki odpowiedniej infrastrukturze, **wysokiej jakości środowiska**, a przede wszystkim dzięki **przyjaznemu klimatowi**, jaki tworzą jego mieszkańcy.*

CEL NADRZĘDNY I CELE STRATEGICZNE

Cel nadrzędny: Zintegrowane społeczeństwo mające możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego na odpowiedniego przygotowanej do tego infrastrukturze.

Sfera	Cel strategiczny
Społeczna	1. Wysoki stopień spójności społecznej i spełnienia potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji
Gospodarcza	2. Zaktywizowane zawodowo społeczeństwo i rozwinięty pod względem gospodarczym obszar rewitalizacji
Przestrzenno-funkcjonalna	3. Zapewnione wysokiej jakości warunki życia mieszkańców
Techniczna	
Środowiskowa	

CELE OPERACYJNE – SFERA SPOŁECZNA

Cel strategiczny I. Wysoki stopień spójności społecznej i spełnienia potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji

Cele operacyjne:

- I.1. Silne więzi społeczne i wysokie poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców miasta
- I.2. Skuteczne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wśród mieszkańców
- I.3. Zwiększona dostępność do usług społecznych dla mieszkańców
- I.4. Wysoka jakość i dostępność opieki nad dziećmi oraz oświaty i edukacji
- I.5. Poprawa poziomu i poczucia bezpieczeństwa w mieście

Unia Europejska
Fundusz Spójności

CELE OPERACYJNE – SFERA GOSPODARCZA

Cel strategiczny 2. Zaktywizowane zawodowo społeczeństwo i rozwinięty pod względem gospodarczym obszar rewitalizacji

Cele operacyjne:

- 2.1. Wzrost aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców
- 2.2. Wysoki poziom dostępności do usług dla mieszkańców
- 2.3. Wzrost poziomu atrakcyjności gospodarczej obszarów

Unia Europejska
Fundusz Spójności

CELE OPERACYJNE – SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Cel strategiczny 3. Zapewnione wysokiej jakości warunki życia mieszkańców

Cele operacyjne:

- 3.1. Infrastruktura społeczna dostosowana do potrzeb mieszkańców oraz działających organizacji pozarządowych
- 3.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej zdegradowanych obszarów miasta
- 3.3. Atrakcyjna przestrzeń publiczna służąca wszystkim aktorom miasta

Unia Europejska
Fundusz Spójności

CELE OPERACYJNE – SFERA TECHNICZNA

Cel strategiczny 3. Zapewnione wysokiej jakości warunki życia mieszkańców

Cele operacyjne:

3.4. Poprawa warunków mieszkaniowych

Unia Europejska
Fundusz Spójności

CELE OPERACYJNE – SFERA ŚRODOWISKOWA

Cel strategiczny 3. Zapewnione wysokiej jakości warunki życia mieszkańców

Cele operacyjne:

3.5. Wysoki poziom środowiskowych walorów życia mieszkańców

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW – OCENA FORMALNA

1. Czy karta projektu została złożona na przygotowanym formularzu karty projektów?
2. Czy stopień wypełnienia formularza karty projektu pozwala na ocenę merytoryczną jego realizacji?
3. Czy projekt jest realizowany na terenie obszaru rewitalizacji bądź w opisie projektu znajduje się uzasadnienie, że odbiorcami projektu będą osoby mieszkające na obszarze rewitalizacji?
4. Czy zgłoszony projekt jest zgodny z obowiązującym prawem i nie narusza praw osób trzecich?

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW – OCENA MERYTORYCZNA

1. Stopień zgodności z przyjętą strategią rozwoju miasta (0 - brak zgodności, 1 – średni stopień zgodności, 2 – wysoki poziom zgodności).
 2. Stopień oddziaływania osiąganych w projekcie rezultatów na zidentyfikowane problemy i negatywne zjawiska w obszarze społecznym (0 – brak oddziaływania, 1 - średni stopień oddziaływania, 2 – wysoki stopień oddziaływania).
 3. Stopień komplementarności problemowej projektu (łączenie aspektów społecznych z aspektami: gospodarczymi, technicznymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi) (0 – brak komplementarności, 1 - średni stopień komplementarności, 2 – wysoki stopień komplementarności).
 4. Stopień przygotowania projektu do realizacji i realność jego wykonania (0 – brak realności osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu, 1 - średni stopień realności osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu, 2 – wysoki stopień realności osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu).
Zaproponowane projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne do Programu rewitalizacji miasta Białegostoku muszą być zweryfikowane w kontekście uwarunkowań prawnych i struktury własnościowej oraz możliwości technicznych i sfinansowania.
 5. Stopień ryzyka niepowodzenia projektu, projekt nie przyniesie zakładanych rezultatów (0 – wysokie ryzyko, 1 - umiarkowany stopień ryzyka, 2 – niski stopień ryzyka).
 6. Realizacja projektu w partnerstwie (0 - projekt nie jest realizowany w partnerstwie, 1 - projekt jest realizowany w partnerstwie).
- Do włączenia do Programu rewitalizacji zostały zakwalifikowane te projekty, które otrzymały min. po 1 punkcie w ramach kryteriów merytorycznych określonych w punktach 1-5.

PROJEKTY PODSTAWOWE

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Osiedle
1.	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania zabytkowego budynku przy ul. Sukiennej 5 w Białymstoku na potrzeby placówki opiekuńczo-wychowawczej wraz z rozbudową budynku gospodarczego i nowym zagospodarowaniem terenu	Miasto Białystok	Lokalizacja obiektu: Przydworcowe
2.	Remont i modernizacja budynku przy ul. Ciepłej 4	Miasto Białystok	Lokalizacja obiektu: Sienkiewicza
3.	Program zagospodarowania terenów w dolinie rzeki Białej w Białymstoku realizowany etapami	Miasto Białystok	Lokalizacja projektu: Dojlidy

PROJEKTY PODSTAWOWE

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Osiedle
4.	Koncepcja zagospodarowania terenów zieleni na Osiedlu Bema w Białymstoku	Rada Osiedla Bema w Białymstoku	Bema
5.	Białystok miastem wyciągającym dłoń do potrzebujących	Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”	Centrum
6.	Nowa szansa na nowe życie w mieszkaniach treningowych dla osób bezdomnych	Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”	Centrum
7.	Centrum Aktywności Lokalnej na Włókienniczej	Osoba prywatna	Centrum

PROJEKTY PODSTAWOWE

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Osiedle
8.	Aktywny Antoniuk	Fundacja LABORO Stowarzyszenie My dla Innych	Dziesięciny I/Antoniuk
9.	Dawna Misja Barbikańska centrum życia kulturalnego	Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei” Zbór „Droga Zbawienia” Kościół Baptystów w Białymstoku	Przydworcowe
10.	STAROTEKA - biblioteka multimedialna, formalnie filia biblioteczna	Osoba prywatna	Starosielce
11.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Nr 11 z oddziałami integracyjnymi im. K. Makuszyńskiego w Białymstoku	Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kornela Makuszyńskiego	Sienkiewicza

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

1. Przedsięwzięcia przyczyniające się do aktywizacji osób bezrobotnych i podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców.
2. Przedsięwzięcia przyczyniające się do zapobiegania wykluczeniu i do włączenia społecznego różnych grup społecznych obejmujące m. in.:
 - wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej – przekształcanie publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
 - tworzenie klubów seniora,
 - wprowadzenie pomocy sąsiedzkiej skierowanej do osób starszych,
 - prowadzenie działań podmiotów ekonomii społecznej na poszczególnych osiedlach,
 - tworzenie mieszkań wspomaganych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną,
 - realizacja Programów Aktywności Lokalnej,
 - utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla Dorosłych Osób z Autyzmem w Białymstoku (wnioskodawca: Fundacja Oswoić Świat).

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

3. Przedsięwzięcia na rzecz dzieci i młodzieży przyczyniające się do podnoszenia szans edukacyjnych, walki z dziedziczeniem ubóstwa i patologii społecznych, a także przyczyniających się do zapewnienia odpowiednich warunków opiekuńczych.
4. Przedsięwzięcia integrujące mieszkańców i wpływające na rozwój inicjatyw społecznych mieszkańców m.in.:
 - wspieranie powstawania klubów osiedlowych,
 - organizacja „lokalnych spotkań” – festyny sąsiedzkie, reanimacja podwórek, wyprzedaż garażowa, piknik, wspólna praca nad podwórkami, pokazy filmów mówiących o historii okolicy,
 - utworzenie miejsca, w którym można będzie organizować warsztaty (np. modelarskie, fotograficzne, robótek ręcznych), wystawy prac mieszkańców, spotkania hobbystów; włączenie się pasjonatów do dzielenia się doświadczeniem z innymi.

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

5. Przedsięwzięcia wspierające rozwój organizacji pozarządowych i lokalnych liderów oraz działań wolontarystycznych na poszczególnych osiedlach.
6. Przedsięwzięcia na rzecz poprawy stanu zdrowia mieszkańców.
7. Przedsięwzięcia na rzecz rozwoju działalności gospodarczej i tworzenia nowych miejsc pracy oraz wspierania usług rzemieślniczych.
8. Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej oraz mobilności miejskiej m.in.:
 - Parking dla samochodów osobowych przy ul. Wiejskiej na Osiedlu Bema w Białymstoku (wnioskodawca: Rada Osiedla Bema),
 - Odtworzenie publicznej drogi gminnej w miejscu dawnej ul. Ostrołęckiej w Białymstoku (wnioskodawca: Rada Osiedla Bema),
 - Uruchomienie linii autobusowej na trasie Dworzec PKP/PKS -centrum miasta, darmowej dla pasażerów (wnioskodawca: Federacja Zielonych),
 - Białostocka Kolej Miejska i Aglomeracyjna (wnioskodawca: Federacja Zielonych).

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

9. Przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.
10. Przedsięwzięcia z zakresu ekologii i poprawy stanu środowiska, w tym zapewnienie instalacji energooszczędnych w budynkach, ograniczenie niskiej emisji.
11. Przedsięwzięcia z zakresu zagospodarowania przestrzeni publicznych służących integracji mieszkańców np.
 - Rewitalizacja tzw. Stawu Młyńskiego na osiedlu Dojlidy (wnioskodawca: osoba prywatna),
 - Zadaszenie odcinków ulic okolicy ul. Lipowej i Rynek Kościuszki (wnioskodawca: Federacja Zielonych).